

A	B	Γ	Δ	ΣΥΝΟΛΟ

Ονοματεπώνυμο _____

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 20/10/2024 ΧΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΔΙΑΜΟΡΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ- ΩΣΜΩΤΙΚΗ ΠΙΕΣΗ – ΘΕΡΜΟΧΗΜΕΙΑ-ΟΡΓΑΝΙΚΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 7

ΝΩΡΙΤΕΡΗ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ: 10:30

Καθηγητής (κυκλώστε): Δελακάς Σκούτα Σταματοπούλου

ΘΕΜΑ Α

Στις ερωτήσεις Α1 έως και Α4 να γράψετε τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A1. Το μόριο του HCN είναι γραμμικό: $H - C \equiv N$

Η διπολική ροπή του μορίου του HCN:

- α) είναι μηδέν
- β) έχει κατεύθυνση προς τα δεξιά
- γ) έχει κατεύθυνση προς τ' αριστερά
- δ) εξαρτάται από τις συνθήκες P,T που γίνεται η μέτρηση

5 Μονάδες

A2.

Δίνονται οι παρακάτω ενώσεις:

I) $HCH=O$ II) $HCOOH$ III) $(CH_3)_3N$ IV) $NH_2 - OH$

Σχηματίζονται δεσμοί υδρογόνου μεταξύ των μορίων:

- α) όλων των παραπάνω ενώσεων
- β) των ενώσεων I, II, IV
- γ) των ενώσεων II, IV
- δ) των ενώσεων II, III, IV

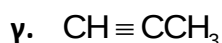
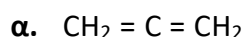
5 Μονάδες

A3. Σε μία αντίδραση καύσης ενός υδρογονάνθρακα και στις ίδιες συνθήκες, η ενθαλπία των προϊόντων είναι:

- α)** μικρότερη από την ενθαλπία των αντιδρώντων,
- β)** ίση με την ενθαλπία των αντιδρώντων,
- γ)** μεγαλύτερη από την ενθαλπία των αντιδρώντων,
- δ)** ανάλογα με τον υδρογονάνθρακα μεγαλύτερη ή μικρότερη από την ενθαλπία των αντιδρώντων.

5 Μονάδες

A4. Σε ποια από τις παρακάτω ενώσεις **δεν** υπάρχει άτομο το οποίο να έχει υβριδισμό sp ;

5 Μονάδες

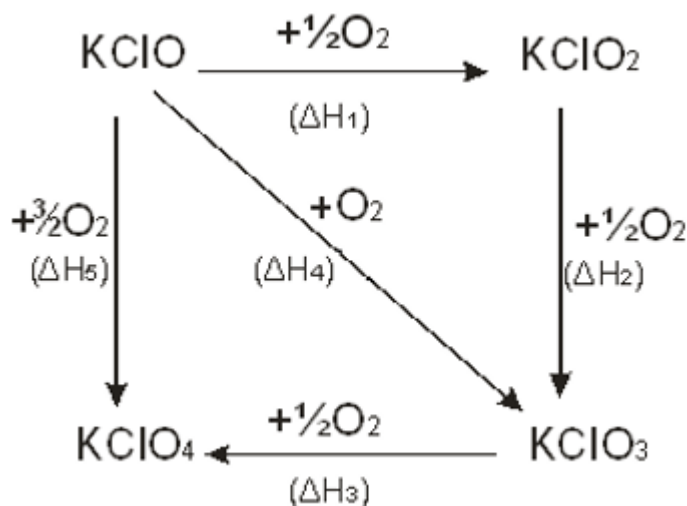
A5. Να χαρακτηρίσετε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις ως σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ).

- α)** Μια από τις συνέπειες των διαμοριακών δεσμών είναι η υγροποίηση των μη πολικών αερίων π.χ. των ευγενών αερίων.
- β)** Η ενθαλπία της αντίδρασης $C_{(s)} + O_{2(g)} \rightarrow CO_{2(g)}$, σε καθορισμένες συνθήκες, εξαρτάται από τον αν ο άνθρακας είναι με τη μορφή του γραφίτη ή τη μορφή του διαμαντιού.
- γ)** Όσο πιο μεγάλη είναι η τιμή ΔH°_f , τόσο πιο σταθερή θεωρείται μια ένωση σε σχέση με τα στοιχεία της.
- δ)** Υπό μορφή πάγου τα μόρια του νερού έχουν το μέγιστο αριθμό δεσμών υδρογόνου.
- ε)** Αιμόλυση μπορεί να συμβεί όταν ένα ερυθρό αιμοσφαίριο βυθιστεί σε καθαρό νερό.

5 Μονάδες

ΘΕΜΑ Β

B1. Δίνεται το παρακάτω διάγραμμα χημικών μεταβολών:

α. Να προσδιορίσετε και να γράψετε όλους τους θερμοχημικούς κύκλους που εμφανίζονται στο παραπάνω σχήμα.

3 Μονάδες

β. Θεωρώντας ως γνωστές τις ΔH_1 , ΔH_2 , ΔH_3 και ΔH_5 να βρείτε δύο σχέσεις με τις οποίες είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η τιμή του ΔH_4 .

2 Μονάδες

B2. Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα σημεία βρασμού ορισμένων ενώσεων σε πίεση 1 atm.

Ένωση	Mr	Σημείο βρασμού (° C)
$\begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{CH} - \text{CH}_3 \\ \\ \text{CH}_3 \end{array}$	58	-11,7
CH_3COOH	60	118
NaF	42,5	1695
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CN}$	55	97
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$	58	0,5

Εξηγήστε τις διαφορές στα σημεία βρασμού.

5 Μονάδες

B3. Διαθέτουμε δύο υδατικά μοριακά διαλύματα:

$\Delta 1$: διάλυμα γλυκόζης συγκέντρωσης C_1

$\Delta 2$: διάλυμα ουρίας συγκέντρωσης C_2 .

Στην ίδια θερμοκρασία T οι ωσμωτικές πιέσεις των διαλυμάτων $\Delta 1$ και $\Delta 2$ είναι $\Pi_1 = 3$ atm και $\Pi_2 = 1$ atm αντίστοιχα.

A. Αναμιγνύουμε ίσους όγκους των διαλυμάτων $\Delta 1$ και $\Delta 2$. Το διάλυμα που προκύπτει έχει στη θερμοκρασία θ ωσμωτική πίεση:

α. 4 atm

β. 3 atm

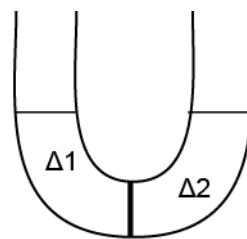
γ. 2 atm

δ. 1 atm

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

3 Μονάδες

B. Υοειδής σωλήνας χωρίζεται σε δύο σκέλη μέσω σταθερής ημιπερατής μεμβράνης. Στο ένα σκέλος του σωλήνα τοποθετούνται 200 mL του διαλύματος $\Delta 1$ και στο άλλο σκέλος 200 mL του διαλύματος $\Delta 2$ όπως φαίνεται στο διπλανό σχήμα. Πραγματοποιείται το φαινόμενο της ώσμωσης σε σταθερή θερμοκρασία.

1) Όταν ολοκληρωθεί το φαινόμενο της ώσμωσης σε ποιο από τα σκέλη του υοειδούς σωλήνα η στάθμη του διαλύματος θα είναι ψηλότερα; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

2 Μονάδες

2) Ο όγκος του διαλύματος, του οποίου αυξήθηκε η στάθμη μετά το πέρας της ώσμωσης μπορεί να είναι:

α) 250 mL

β) 300 mL

γ) 320 mL

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

4 Μονάδες

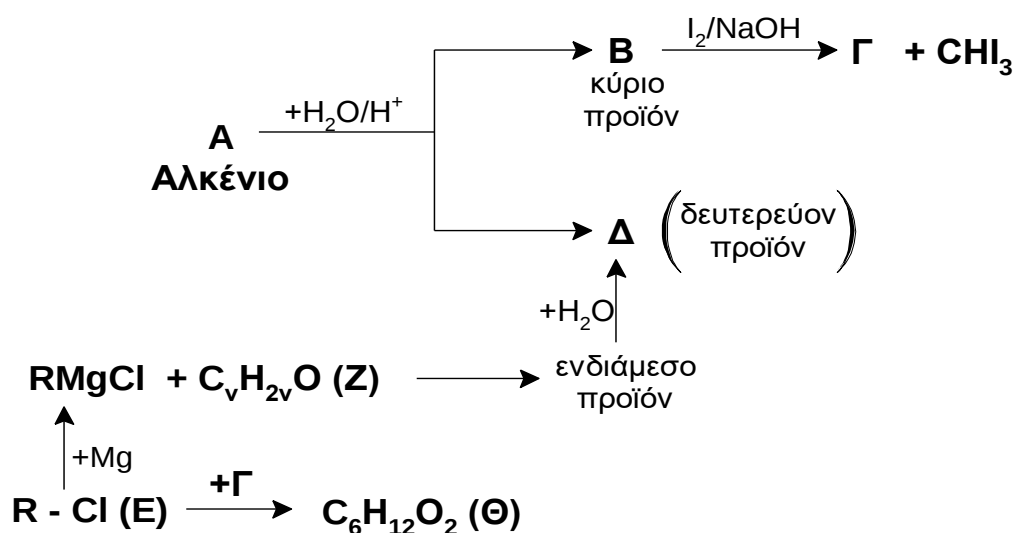
Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι διαλυτότητες τριών ουσιών στο νερό στην ίδια θερμοκρασία θ.

Ουσία	Διαλυτότητα (g/L H ₂ O)
I ₂	0,1
CH ₃ CH ₂ OH	απεριόριστη
CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₂ CH ₂ OH	22

- 2+2+2=6 Μονάδες**

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Δίνεται το παρακάτω διάγραμμα χημικών μετατροπών:

Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των ενώσεων **A, B, Γ, Δ, Ε, Ζ, Θ**. **7 Μονάδες**

Γ2. Δίνεται η οργανική ένωση: $\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CN}$ (προπενονιτρίλιο ή ακρυλονιτρίλιο).

α. Να βρείτε τον αριθμό των σ και π δεσμών στο μόριο της ένωσης.

β. Να αναφέρετε τις επικαλύψεις τροχιακών με τις οποίες εξηγούνται οι σ δεσμοί μεταξύ των ατόμων του C στο μόριο της ένωσης.

γ. 106 kg ακρυλονιτρίλιου πολυμερίζονται πλήρως και παράγονται $3 \cdot 10^{23}$ μόρια πολυμερούς. Από πόσα μόρια μονομερούς αποτελείται το μόριο του πολυμερούς;

Δίνονται: $A_{\text{rC}} = 12$, $A_{\text{rH}} = 1$, $A_{\text{rN}} = 14$ και ο αριθμός Avogadro $N_{\text{A}} = 6 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

Θεωρήστε ότι το πολυμερές δεν περιέχει άλλη ουσία και ότι όλα τα μόρια του πολυμερούς περιέχουν τον ίδιο αριθμό μονομερών.

2+2+4= 8 Μονάδες

Γ3. Υδατικό διάλυμα γλυκόζης ($\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$) έχει στους 27°C ωσμωτική πίεση 0,246 atm. Να υπολογίσετε την % w/v περιεκτικότητα του διαλύματος. **5 Μονάδες**

Γ4. 200 mL διαλύματος NaOH 0,4M αναμιγνύονται με 100 mL υδατικού διαλύματος HCl 0,5M. Να υπολογίσετε την θερμότητα που εκλύεται κατά την παραπάνω εξουδετέρωση σε πρότυπη κατάσταση. **5 Μονάδες**

Δίνονται: Για τη γλυκόζη $M_{\text{r}} = 180$, η σταθερά $R = 0,082 \frac{\text{L} \cdot \text{atm}}{\text{mol} \cdot \text{K}}$ και η πρότυπη ενθαλπία εξουδετέρωσης $\Delta H_{\text{n}}^\circ = -57 \text{ kJ/mol}$.

ΘΕΜΑ Δ

Ένας αέριος υδρογονάνθρακας Α της ομόλογης σειράς των αλκενίων (C_nH_{2n}) έχει ενθαλπία σχηματισμού $\Delta H_{\text{f}} = 50 \text{ kJ/mol}$ και ενθαλπία καύσης $\Delta H_{\text{c}} = -1350 \text{ kJ/mol}$.

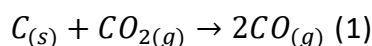
Δ1. Να δείξετε ότι ο μοριακός τύπος του Α είναι C_2H_4 .

4 Μονάδες

Δ2. 13,6 g αέριου μίγματος CH_4 και C_2H_4 καίγονται πλήρως οπότε ελευθερώνεται θερμότητα 670 kJ. Να υπολογίσετε την ανά mol σύσταση του αέριου μίγματος.

4 Μονάδες

Δ3. Σε δοχείο εισάγονται 36 g $\text{C}_{(s)}$ και 110 g $\text{CO}_{2(g)}$ και σε κατάλληλες συνθήκες πραγματοποιείται η αντίδραση:

Για την πραγματοποίηση της αντίδρασης απορροφήθηκαν 500 kJ θερμότητας από το περιβάλλον. Να υπολογίσετε:

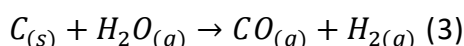
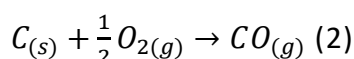
α. την ενθαλπία της (1),

4 Μονάδες

β. την ενθαλπία σχηματισμού του CO.

4 Μονάδες

Δ4. Σε ένα άλλο δοχείο το οποίο περιέχει περίσσεια $\text{C}_{(s)}$ εισάγεται αέριο μίγμα $\text{O}_{2(g)}$ και υδρατμών οπότε πραγματοποιούνται δύο αντιδράσεις:

Η αναλογία mol $\text{O}_{2(g)}$ και υδρατμών είναι 1:2 αντίστοιχα και κατά την πραγματοποίηση των αντιδράσεων δεν παρατηρείται θερμική μεταβολή. Να υπολογίσετε:

α) την ενθαλπία της (3),

4 Μονάδες

β) την ενθαλπία της μετατροπής: $\text{H}_2\text{O}_{(l)} \rightarrow \text{H}_2\text{O}_{(g)}$.

5 Μονάδες

Δίνονται:

- Οι ενθαλπίες σχηματισμού $\Delta H_f(\text{CO}_2) = -400 \text{ kJ/mol}$, $\Delta H_f(\text{H}_2\text{O}_{(l)}) = -250 \text{ kJ/mol}$ και η ενθαλπία καύσης του CH_4 : $\Delta H_c(\text{CH}_4) = -800 \text{ kJ/mol}$ (στις εξισώσεις καύσης το νερό είναι υγρό).
- Οι ενθαλπίες των αντιδράσεων και τα ποσά θερμότητας αναφέρονται στις ίδιες συνθήκες.
- Οι σχετικές ατομικές μάζες: $\text{Ar}(\text{C}) = 12$, $\text{Ar}(\text{H}) = 1$, $\text{Ar}(\text{O}) = 16$.